

HAKA

Eesti Hariduse
Kvaliteediagentuur

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine

MTÜ Tetkool

**Õppekavarühm lastehoid ja teenused
noortele**

HINDAMISARUANNE

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“

2023

Täienduskoolitusasutuse nimi (jur)	MTÜ Tetkool
Veebilehe aadress	https://www.tetkool.ee/
Kontaktisik koolitusasutuses, telefon	Anastasija Minova, +372 5451 5999
Hindamiskomisjon	<p>Kati Välbe - Kati on omandanud Eesti Maaülikoolis sotsiaalteaduse magistrikraadi ökonomika ja ettevõtluse eriala. Lisaks on ta läbinud andragoogika täienduskoolituse.</p> <p>Ta on töötanud kokku üle kümne aasta kahes erinevas koolitusasutuses nii koolitusjuhi, koolitaja kui ka koolitusasutuse juhi tasandil, spetsialiseerudes sotsiaal- ja haridusvaldkonna õppekavadele. Lisaks tegutseb ta Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioonis (ESTA) lapsehoidja kutse andmise koordinaatorina ning kuulub ka juhatusse, kus tema töövaldkond on ennekõike kutsete arendustegevus ja propageerimine. Kati on ESTAs tegutsenud ka tugisiku kutse andmise koordinaatorina. Täienduskoolituse õppekavade koostamisega on ta tegelenud aastast 2011. Kutse andmise koordinaatorina puutub kokku paljude täienduskoolitusasutuste õppekavadega, sh hindab kutse andjale vajalikul tasemel õppekavade ja väljastatud tunnistuste vastavust täienduskoolituse standardile ning kutsestandarditele.</p> <p>Katri Kranach - Katri on õppinud Tallinna Ülikoolis eripedagoogikat (lisaerialana parandusõppe õpetaja) ning omandanud seal 2013. aastal eripedagoog-nõustaja magistrikraadi. Oma tugevusteks peab ta erivajadustega inimeste nõustamise, lastehoiu ja noorsootöö valdkondi.</p> <p>Ta on töötanud erinevates alg-, põhi- ja kutseharidusasutustes eripedagoogina. 2022.a alates on ta ametis Kehtna lasteaias õppejuhina. Õppekavade koostamise ja hindamise kogemus on tulnud tema senisest töökogemusest, nt Kehtna Kutsehariduskeskuses töötades. Katri on viinud läbi ka mitmeid erialaspetsiifilisi sisekoolitusi oma kolleegidele.</p>
Hindamisperiood	jaanuar-märts 2023
Valimi õppekavad	1. Lapsehoidja koolitus

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL

Hindamisvaldkonnad	Koondhinnang hindamisvaldkonnale
1. Õppekava ja õppekavaarendus	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded on täidetud</i>
3. Koolitajad	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on täidetud</i>

Sisukord

Sissejuhatus	3
Õppekavarühma lastehoid ja teenused noortele analüüs hindamisvaldkondade lõikes	5
I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS	6
II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE	11
III KOOLITAJAD	12
IV RESSURSID	14

Sissejuhatus

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine on täienduskoolitusasutuse õppekavade ning nende alusel toimuva õppe ja õppealase arendustegevuse hindamine õppekavarühmas. Hindamist teostab Eesti hariduse Kvaliteediagentuur (edaspidi HAKA). Hinnatakse, kas kvaliteet vastab [täiskasvanute koolituse seaduses](#) (TäKS) ja [täienduskoolituse standardis](#) määratletud täienduskoolituse kvaliteedi nõuetele ning [HAKA juhendis](#) sätestatud kvaliteedikriteeriumitele.

Hindamise eesmärgiks on anda täienduskoolitusasutusele soovitusi õppe kvaliteedi parendamiseks õppekavarühmas ja tunnustada parimat kvaliteeti.

Hinnatavate õppekavade valiku on teinud HAKA asutuse veebilehel olevate koolituspakkumiste seast. Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusid õppe kvaliteedi parendamiseks. Komisjoni töö aluseks on täienduskoolitusasutuse esitatud õppekavarühma eneseanalüüs ja selle lisad, asutuse veebilehel olev teave ning vestlustel kogutud informatsioon.

Õppekavade ja õppe kvaliteeti analüüsitakse **4 hindamisvaldkonna** alla kuuluva **8 kriteeriumi** lõikes. Kriteerium on nõue, mille täitmist hinnatakse. Kriteeriumite all on toodud **suunised**, mis sisaldavad näiteid selle kohta, mida kriteeriumi hindamisel arvesse võetakse.

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus
- õppimine ja õpetamine
- koolitajad

- ressursid

Hindamiskomisjon toob oma aruandes iga hindamisvaldkonna lõikes välja tugevused, parendusvaldkonnad koos soovitustega õppe kvaliteedi parendamiseks ning arenguvõimalused:

- **Tugevustena** on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamasti kui nõuetele vastavus.
- **Parendusvaldkonnad ja soovitused** viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel. Parendusvaldkonnad mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.
- **Arenguvõimalused** on komisjoni soovitusel arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mittearvestamine on koolitusasutuse otsustada. Arenguvõimalused ei mõjuta lõpphinnangu kujunemist.

HAKA täienduskoolituse hindamisnõukogu kaalub hindamiskomisjoni hinnanguid hindamisvaldkondadele ja hindamisaruandes välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning võtab vastavalt HAKA juhendis sätestatud põhimõtetele vastu ühe järgmistest hindamisotsustest: a) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise ja talle on antud kvaliteedimärk; b) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise; c) asutus ei ole positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamist.

ÜLEVAADE HINDAMISPROTSESSIST

Hindamiskomisjon sai asutuse õppekavarühma eneseanalüüsi koos lisadega 31.01.2023

Tagasiside asutuse eneseanalüüsi aruandele:

MTÜ Tetkooli eneseanalüüs saabus komisjonile tähtaegselt (31.01.2023) ning oli kõikide kriteeriumite osas põhjalikult täidetud. Suures osas kattus eneseanalüüs asutuse veebilehel kajastatud informatsiooniga. Eneseanalüüsile lisas asutus dokumendid, mis nende veebilehel ei olnud kättesaadavad, kuid olid heaks abimaterjaliks komisjonile. Eneseanalüüsiga tutvumise käigus tekkinud küsimustele vastasid MTÜ Tetkooli juhtkond ning koolitajad veebivestluse käigus (14.02.2023).

Vestlus asutuse esindajatega toimus 14.02.2023

Komisjon saatis esmase hindamisaruande asutusele 07.03.2023

Asutus saatis oma kommentaarid komisjonile 10.03.2023

Komisjon esitas lõpliku aruande HAKA-le 10.03.2023

TÕENDID

Komisjoni hindamisaruanne põhineb järgmistel tõenditel:

- MTÜ Tetkooli lapsehoidja õppekava (alla laetud 01.02.2023)
- Lapsehoidja_õppekava.odt

- MTÜ Tetkool lapsehoidja koolituse reklaam ja info.pdf
- Lapsehoidja_tööandja_küsitlus.odt
- Tagasiside_koolitusest_ET.odt
- Tagasiside_näide_Lapsehoidja_ET.odt
- Tagasiside_näide_praktikohast_ET.odt
- Tagasiside_praktikohast_ET.odt
- Tere_tulemast_koolitusele__hooldaja_lapsehoidja__ET.odt
- Uue_õppija_ankeet_ET.odt
- VÕTA_lisa-2_enseanalüüs_6.04.20__1_
- Õppejõudu_tagasiside_ankeet_ET.odt
- Praktika_dokumendid.pdf
- Tetkool_koduleht_Kati_väljavõte.jpg
- Veebivestluse protokoll (14.02.2023)
- Eneseanalüüs.pdf

Õppekavarühma lastehoid ja teenused noortele analüüs hindamisvaldkondade lõikes

I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

1. Õppekavad on ajakohased ja nende arendusprotsess on tõendus põhine.

Suunised: Asutusel on olemas õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted ja neid rakendatakse praktikas. Õppekava on välja töötatud sihtrühma ja/või tööturu vajadustest lähtuvalt. Kus võimalik, toetatakse valdkondlikele uuringutele (nt OSKA), ja kus asjakohane, lähtutakse valdkondlikest regulatsioonidest (nt määrused, rahvusvahelised standardid) või kutsestandarditest. Asutuses vaadatakse regulaarselt üle õppekavad, selgitatakse välja nende arenguvajadused, kasutades õppijate, koolitajate jt osapoolte (nt tööandjad) tagasisidet, ning uuendatakse õppekavasid, püüeldes parima kvaliteedi poole. Potentsiaalsele õppijale kättesaadav informatsioon veebilehel või muul avalikkusele kättesaadaval meediaplatvormil õppekava kohta on asjakohane.

Õppekavade väljatöötamine, rakendamine ja arendamine on läbimõeldud. Asutus lähtub täienduskoolituse korraldamisel täiskasvanute koolituse seadusest, täienduskoolituse standardist ning Haridus- ja Teadusministeeriumi juhendmaterjalist täienduskoolituse õppekava koostamiseks.

Antud õppekava koostamisel on lähtutud OSKA raportitest, kutsestandardist "Lapsehoidja, tase 4", Eesti Töötukassa poolt avaldatud tööjõuvajaduse baromeetrist, täiskasvanute koolituse seadusemuudatustest ning erinevate osapoolte tagasisidest. Eneseanalüüsist selgub, et õppekavad vaadatakse regulaarselt üle iga kahe aasta tagant. Arenguvajaduste ilmnemisel viiakse sisse muudatused ja täiendused. Muudatusi tingivad näiteks täiskasvanute koolituse seaduse, normide või standardite, kutsestandardite muutmised, samuti õppejõu vahetused, vajadus õppe kogumahu vähendamiseks/suurendamiseks, ühiskonna trendid. Sidusrühmadelt (õppijad, koolitajad, tööandjad)

kogutakse süsteemselt tagasisidet ning vajadusel (kui tekivad rahulolematused, konfliktid sihtühingu ja õppejõu vahel või mõni muu erakorraline situatsioon) viiakse õppekavasse sisse ka erakorralisi muudatusi. Tagasisidest selgub, et õppijad on rahul koolitusel omandatud õpiväljundite ning korraldusega.

Potentsiaalsele õppijale on asutuse veebilehel olev informatsioon õppekava osas kättesaadav ning asjakohane.

Komisjon tuvastas, et õppekavas on märgitud õppekava koostamise aluseks kutsestandard lapsehoidja, tase 4 ja õppekeeleks vene keel. Eneseanalüüsis on toodud välja, et koolituse sihtgrupiks on vene emakeelega õppijad ja samuti õppijaid, kes on tulnud välismaalt ja oskavad vene keelt, kuid ei valda eesti keelt. Komisjon leiab, et on eksitav märkida õppekava koostamise aluses justkui koolituse lõpetamise järel on õppija omandanud kõik kutsestandardi põhised kompetentsid ja neis sisalduvad tegevusnäitajad (antud juhul lapsehoidja kutset läbiv kompetents, tegevusnäitaja 1. kasutab oma töös eesti keelt tasemel B2.)

Parendusvaldkonnad ja soovitusel:

- 1) Täienduskoolituse standard § 2 lõige 4 ütleb, et kui täienduskoolituse eesmärk on kutsestandardis või tasemeõppe õppekavas sisalduvate kutse-, ameti- või erialase kompetentside omandamine, viidatakse õppekava eesmärgis asjaomasele kutsestandardile ja selle kutsetasemele või õppekavale ja loetletakse asjaomased kompetentsid. Kui õppekava ei hõlma kutsestandardi mingit kompetentsi või selle tegevusnäitajat ja kõike muud hõlmab, siis tuleks see selgelt välja tuua. Komisjon soovib täpsustada õppekavas õppekava koostamise alust järgmiselt: "Kutsestandard lapsehoidja, tase 4 välja arvatud B.2.8 Lapsehoidja kutset läbiv kompetents, tegevusnäitaja 1. kasutab oma töös eesti keelt tasemel B2."

2. Õppekava erinevad osad moodustavad sidusa terviku. Õpiväljundid vastavad õppekava eesmärgile ja sisule ning on õppekavas planeeritud õppeaja ja meetoditega saavutatavad.

Suunised: Õpiväljundid kirjeldavad koolituse lõpuks omandatavaid teadmisi, oskusi ja hoiakuid ning nende saavutamist õppija poolt on võimalik kas koolituse käigus ja või selle lõpus hinnata. Kus asjakohane, vastavad õpiväljundid valdkonna kutsestandardi ja/või regulatsiooni nõuetele ([täienduskoolituse standard § 2 lg 2](#)).

Õppekava erinevad osad – pealkiri, eesmärk, õpiväljundid, õpingute alustamise tingimused (sh digiõppes osalemiseks vajalikud nõuded), õppesisu, õppemeetodid, hindamine, õppemaht – on omavahel kooskõlas ja moodustavad sidusa terviku ning võimaldavad koolituse sihtühingul ettenähtud ajaga saavutada õpiväljundid.

Õppekava pealkiri ja eesmärk on omavahel kooskõlas. Õppekava "Lapsehoidja koolitus" eesmärk on, et koolituse läbinul on teadmised, oskused ja hoiakud lapsehoidjana töötamiseks ning valmisolek erialaseks enesetäiendamiseks ning elukestvaks õppeks. Lisaks lapse füüsiliseks, intellektuaalseks, emotsionaalseks ja sotsiaalseks arendamiseks koostöös lapsevanema või hooldajaga lapsele sobivas kasvukeskkonnas, lähtudes lapse heaolust, õigustest ja turvalisusest.

Õppekava õpiväljundite saavutamiseks käsitletavat teemat on läbi mõeldud ja toetavad õpiväljundite saavutamist. Õppekava koostamisel ning õppe sisu kirjeldamisel on tuginetud "Lapsehoidja, tase 4" kutsestandardile. Eneseanalüüsist selgub, et arendustegevusena plaanib koolitusasutus lisada erialase eesti keele mooduli, et õppijatel oleks võimalik minna pärast koolitust taotlema lapsehoidja kutset, mida saab 2022. aasta suvest sooritada üksnes eesti keeles. Vestlusel täpsustas asutus, et koolituse kogumahtu nad suurendada ei planeeri, vaid vähendavad praktika (80 akadeemilise tunnini) ja toiduhügieeni moodulite mahtu ehk pigem jäetakse moodulid, mis ei ole kohustuslikud, õppekavast välja. Kuna hetkel hinnatavas õppekavas muudatused ei kajastu, siis hindame käesoleva õppekava terviklikuks. Samas pöörab komisjon tähelepanu asjaolule, et eesti keele õppe lisamisel ei pruugi õppijate keeletase olla ühtlane, mistõttu ei saa olla kindel, et õpiväljund saaks soovitud viisil ja kvaliteetselt omandatud. Lisaks soovitab komisjon eesti keele mooduli lisamisel suurendada hoopis õppe kogumahtu, et ei peaks vähendama teiste moodulite mahtu (nt praktika). Ühtlasi juhivad komisjon tähelepanu asjaolule, et keeletaseme hindamiseks on Eesti Vabariigi Keeleseaduse kohaselt tasemeeksamid, mis määravad indiviidi keeletaseme ning on tunnistuseks keeleoskusele. Eesti keele õppe lisamine õppekavasse ei anna kinnitust õppijale vajatava keeletaseme omandamiseks ning ei tõenda tema keeleoskust.

Õppemeetodid on eneseanalüüsist selgelt kirjeldatud ning sobivad õpiväljundite saavutamiseks. Antud õppekavas on õppemeetoditeks loengud, paaris- ja grupitööd, situatsioonülesanded, rollimängud, kutseeksami kordamisküsimustele vastamine, internetist usaldusväärse informatsiooni leidmine, kvisioon, praktika ettevõttes ning eneseanalüüsi koostamine. Asutuse eneseanalüüsist kirjeldatud hindamismeetodid on vastavuses õpiväljundite ja õppe eesmärgiga.

Õppekavas on välja toodud õppe maht 360 akadeemilist tundi (202 ak. tundi auditoorne õppetöö, 6 ak. tundi praktika koolikeskkonnas, 120 ak. tundi ettevõttepraktika, 32 ak. tundi iseseisvat tööd), mis võimaldab sihtrühmal ettenähtud ajaga õpiväljundid saavutada. Ettevõttepraktikal juhendab õppijat praktikajuhendaja, kes lähtub tööülesannete andmisel õpiväljunditest. Igale õppijale tagatakse koolitaja poolt praktikakoht. Iseseisvatöö raames peab õppija koostama eneseanalüüsi, eneserefleksiooni, vastama kutseeksami kordamisküsimustele ja leidma usaldusväärset informatsiooni. Eneseanalüüsi ning kvisiooni koostamist käsitletakse "Ettevõttepraktika" moodulis, kuid usaldusväärse informatsiooni otsingu teema õppesisus ei kajastu.

Õppekava õpiväljundite saavutamist hinnatakse ning õppijad saavad selle käigus tagasisidet nii omandatud oskuste, teadmiste kui ka hoiakute kohta. Õpiväljundite hindamiseks on kavandatud asjakohased meetodid, mis on objektiivsed ning toetavad õppija arengut.

Õppekavas on õpiväljundid sõnastatud järgmiselt:

Koolituse läbinu:

- 1) planeerib, viib läbi ja hindab koostöös lapsevanema /hooldajaga lapse füüsilist, intellektuaalset, emotsionaalset ja sotsiaalset arengut toetavaid tegevusi lapse lähtuvalt tema individuaalsusest ja eest;
- 2) toetab laste tervise edendamist ja vajadusel annab esmast abi;
- 3) hooldab erivajadusega last ja toetab tema arendamist;

- 4) kujundab lapsest lähtuvalt lapsele turvalise ja mängulise kasvukeskkonna;
- 5) on omandanud teadmised ja oskused kodumajanduse ja olme hügieeni põhialustest, laste toitlustamisest ja toiduhügieenist ;
- 6) on omandanud teadmised ja oskused perekonna/hooldaja ning teiste spetsialistidega suhtlemisest;
- 7) lähtub kvaliteetse paindliku teenuse pakkumisel kutse- eetika põhimõtetest ning lapsehoiuteenuse osutamisele esitatavatest nõuetest, arvestades lapse heaolu tavapärastes ja uudsetes olukordades ning perekonna vajadustest, on teadlik eralasteaia organiseerimisest;
- 8) hindab oma vaimset ja füüsilist tervist läbipõletamise vältimiseks ning oma kutseoskusi ja planeerib oma professionaalse arengu läbi elukestva õppe ja oskab leida võimalusi uute teadmiste omandamiseks;
- 9) vastutab kutseala keerukate ja mitmekesiste, uudseid lahendusi eeldavate tööülesannete täitmise eest võrgustikus ja iseseisvalt ning põhjendab oma seisukohti suuliselt ja kirjalikult usaldusväärsele informatsioonile tuginedes.

Komisjoni hinnangul on hetkel sõnastatud õpiväljundeid õppijal kohati keeruline mõista, sest üks väljund sisaldab mitut verbi ehk tegusõna ning tulemused ei ole õppijakeskselt ehk arusaadavalt sõnastatud. Arenguvõimalusena on soovituslik õpiväljundeid kirjeldada terviklikult ehk üldistades ning sõnastada need arusaadavalt, kasutades muuhulgas vähem verbe ühes väljundis. Kutsestandardiga seotud õppekavas on oluline, et õpiväljundid oleks kooskõlas vastavas standardis kirjeldatud kompetentsidega. Näiteks on õpiväljund number 5 kaetud õpiväljundite 2 ja 4 all (toetudes lapsehoidja, tase 4 kutsestandardi kompetentsidele) ja seega ei ole otstarbekas nimetatud õpiväljundit lisaks eraldi kirjeldada. Asendades õpiväljundis number 6 "on omandanud teadmised ja oskused suhtlemises" verbiga "teeb koostööd" (koostöö üks osa on ka suhtlemine), saab sõnastada ka õpiväljundi number 1 lühemalt ning jätta koostöö osa õpiväljundi number 6 alla.

Lisaks õpiväljundite terviklikule sõnastamisele on oluline jälgida, et õpiväljundid oleksid koolituse käigus ja/või selle lõpus mõõdetavad ja hinnatavad. Õppekavas sõnastatud õpiväljundid 7, 8 ja 9 ei ole komisjoni hinnangul valdavalt mõõdetavad ja hinnatavad ning kirjeldavad kohati õppija tegevusi tulevikus, mitte koolituse jooksul või lõpus. Näiteks õpiväljundi number 7 juures võib õppija omandatud teadmisi kirjeldada, kuid õpiväljund tuleks sõnastada selgelt ja arusaadavalt, et seda saaks koolituse käigus hinnata. Õpiväljundi number 8 tegevused on selgelt suunatud tulevikus toimuvale enesehoiule ja enesearengule ning õpiväljund number 9 seostub eelkõige õppija eripära ja tema isikliku arusaamaga vastutusest ning on komisjoni hinnangul keeruline mõõta ja hinnata.

Parendusvaldkonnad ja soovitused:

Komisjoni hinnangul ei ole õpiväljundid 7, 8 ja 9 koolituse jooksul ja/või lõpus mõõdetavad ja hinnatavad ega terviklikult sõnastatud ning on valdavalt suunatud tuleviku tegevustele. Sellest tulenevalt teeb komisjon parendussoovituse sõnastada õpiväljundid 7, 8 ja 9 näiteks järgmiselt:

7. on omandanud teadmised kvaliteetse ja paindliku lapsehoiuteenuse osutamiseks;

8. analüüsib oma kutseoskusi ja erialast arenguvajadust;

9. lahendab kutseala keerukaid ja mitmekesiseid ülesandeid, kasutades uudseid lahendusi nii iseseisvalt kui võrgustikes.

Selliselt sõnastatud õpiväljundeid on komisjoni hinnangul võimalik koolituse lõpus hinnata õppekavas toodud hindamismeetoditega, näiteks kutseline eneseanalüüs ja eneserefleksioon, situatsioonülesannete lahendamine. Samuti on soovituslikud õpiväljundid õppija jaoks selgelt ja terviklikult sõnastatud ehk õpiväljundi kirjeldamisel on kasutatud kõrgema kategooria väljundit.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

Hinnatava õppekava väljatöötamine, rakendamine ja arendamine on süsteemne ja pidev. Hinnatav õppekava on üles ehitatud ja arendatud valdkondlikke arenguid ja uuringute tulemusi arvestavalt ning valdavalt kooskõlas Lapsehoidja, tase 4 kutsestandardiga, välja arvatud kutset läbivat kompetentsi puudutav tegevusnäitaja 1. kasutab oma töös eesti keelt tasemel B2, mille kohta komisjon tegi parendusettepaneku.

Õppekava arendamises arvestatakse õppekavaga seotud osapooltelt (õppijad, koolitajad, tööandjad) saadud tagasisidet ning sellele tuginedes hinnatakse õppekava ja õppeprotsessi kvaliteeti.

Sihtrühm on õppekavas määratletud ning koolituse sisu ja maht õpiväljundite saavutamiseks on kooskõlas sihtrühma vajadustega. Õppekava vastavus sihtrühma vajadustele tagatakse valdkondlikest uuringutest ja arengusuunistest, kutsestandardist ning sidusrühmade tagasisidest lähtuvalt.

Õppekava on loogilise ülesehitusega ning koolituse teemade mahuline jaotus toetab õppekava õpiväljundite saavutamist. Õppemeetodid on mitmekülgsed ja toetavad õppija aktiivset kaasatöötamist. Õppe sisu on asjakohane ning loogiline.

Hindamise käigus leidis komisjon, et õpiväljundid number 7, 8 ja 9 ei ole praeguse sõnastuse järgi mõõdetavad ja hinnatavad, tehes parendusettepaneku.

Komisjon tõdeb eelnevale tuginedes, et õppekava ja õppearenduse hindamisvaldkonnale esitatavad nõuded on põhiosas täidetud.

II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

3. Koolitaja suunab õppijaid õppimise eest vastutust võtma.

Suunised: Õppijad on kaasatud õppeprotsessi kujundamisse. See tähendab, et õppeprotsessi alguses on õppijatega läbi arutatud, mis on õppekava eesmärk, õpiväljundid, kuidas toimub õppimine ja hindamine ning kuidas antakse tagasisidet. Koolituse alguses on kaardistatud, milliste ootustega on õppijad koolitusele tulnud ning nende ootustega arvestatakse.

Õppijad on kaasatud õppeprotsessi kujundamisesse ning õppeprotsessi alguses on õppijatega läbi arutatud, mis on õppekava eesmärk ning milliseks kujuneb planeeritud õppeprotsess.

Asutuse eneseanalüüsile tuginedes selgub, et koolituse alguses toimub infotund, kus õppijatele antakse infoleht, milles on välja toodud õppe tingimused, nõuded, etapid, tunniplaan. Lisaks tutvustatakse õpiväljundeid ning kirjeldatakse nende väljundite saavutamist. Õppijad saavad täita küsimustiku, kuhu on võimalik kirja panna oma eesmärgid, ootused ning eelnev kogemus lapsehoiu valdkonnas. Kogutud vastuseid analüüsides saavad õppejõud teha vajadusel muudatusi koolituse töökorralduses (õppe sisu, metoodika jne).

Koolituse lõpus annavad õppijad tagasisidet nii koolituse kui ka praktika läbimise osas. Koolitusjuht analüüsib vastuseid ning teeb sellest lähtuvalt vajadusel ettepanekud õppekava muutmiseks. Näiteks planeerib asutus õppijate tagasisidele tuginedes uuendada oma õppekava järgmise grupi komplekteerimiseks, tuues sisse eesti keele õppe. Seda tingib asjaolu, et kutseksamit saab sooritada vaid eesti keeles.

Mooduli alguses tutvustab koolitaja õppijatele selle sisu, õppemeetodeid ning hindamismeetodeid. Lisaks selgub eneseanalüüsist, et ka koolitajad küsivad oma mooduli raames õppijatelt tagasisidet õpiväljundite saavutamise, õppesisu ja õppeprotsessi kohta, et teha vajadusel konkreetse mooduli osas parendusi. Tagasisidet küsitakse suuliselt (iseseisvate tööde arutelu raames) ja/või kirjalikult mooduli lõpus (tagasiside küsimustik). Eelpool nimetatud tagasiside jagamine koolitusjuhiga ei ole kohustuslik, kuid veebivestlusel selgunud infole tuginedes, koolitajad seda õppekava kvaliteedi tõstmise eesmärgil siiski teevad.

4. Koolitajad kasutavad õppekava elluviimisel asjakohaseid õppemeetodeid, mis toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Koolitaja lähtub koolituse läbiviimisel õppekavast ja toetab õppijat õppe protsessis. Kui koolitust viib läbi mitu koolitajat, on koolitajad koostöös läbi arutanud terve koolituse sisu ja tagavad, et koolitus moodustab õppija vaates terviku.

Õppemeetodid on asjakohased: nende valikul on arvestatud koolituse eesmärgi, õpiväljundite ja sihtrühmaga ning need toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel. Koolitaja kasutab õppekava eesmärkide saavutamiseks paindlikke ja vaheldusrikkaid ja õppijate eripärasid arvestavaid lähenemisviise, mis toetavad õppijate õppimist ning õpioskuste arengut.

Koolitajad lähtuvad koolituse läbiviimisel õppekavast ja toetavad õppijat õppeprotsessis. Koolitajad kasutavad õppekava eesmärkide saavutamiseks paindlikke ja vaheldusrikkaid lähenemisviise ning vajadusel toimub veebiõpe Zoom'i keskkonnas (nt õppija haigestumine, õppejõu viibimine välismaal, covid-19 periood jne). Iga mooduli algul annab õppejõud õppijatele teada, kuidas toimub hindamisprotsess - millised on kohustuslikud hindamistööd ja mille alusel toimub nende hindamine. Samuti tutvustatakse erinevaid õppemeetodeid ja õppeprotsessi tervikuna. Selleks, et tagada õppijate huvi ja motivatsioon, viitavad õppejõud teemade professionaalsele suunitlusele (kuidas ja kus hakkavad õppijad konkreetseid teadmisi ja oskusi rakendama). Õppemeetodite valimisel ja rakendamisel arvestatakse õppijate võimaluste, valmiduse ja teadmiste tasemega. Vajadusel tehakse meetodite valikus muudatusi. Lisaks lähtuvad koolitajad õppemeetodite valikul suuresti sellest, et tegemist oleks võimalikult reaalsete olukordade/situatsioonidega, millega lapsehoidjad oma igapäevatoos kokku puutuvad. Hindamismeetodina kasutatakse vähem teste, pigem on kasutusel eneseanalüüs, kvisioon, grupitööd jne. Kogu koolitusprotsess on suunatud individuaalsele lähenemisele, sest seni on õppegrupid olnud väga väikesed.

Eneseanalüüsist selgub, et koolitajate omavahelist koostööd korraldab koolitusjuht ning koolitajad omavahel kohtuvad väga harva.

Koolitajate teemade jaotamisel on abiks kutseeksami küsimused, kus iga koolitaja märgib enda mooduli küsimused, mida koolitusjuht vajadusel korrigeerib. Lisaks tuleb koolitajatel märkida elektroonilises küsimustikus need õpiväljundid, mis saavutatakse tema moodulis. Koolitusjuht tagab, et kõik õpiväljundid oleksid moodulitega kaetud. Samas küsimustikus saavad koolitajad teha õppeprotsessi ja õppekava osas ettepanekuid. Uutele koolitajatele tutvustakse õppeprotsessi ning selgitatakse täiskasvanute koolitamise põhimõtteid.

5. **Õppekavas on sätestatud lõpetamise tingimused ja väljastatavad lõpudokumendid. Õppija saab koolitajalt tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Tunnistuse andmise korral hinnatakse kõikide õpiväljundite saavutamist.**

Suunised: Lõpetamise tingimused on asjakohased ja lõpetamise dokumentide väljastamisel lähtutakse seaduse nõuetest ([täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2](#)). Kui koolituse lõpus antakse tunnistus, siis on alati hinnatud kõikide õpiväljundite saavutamist ja antud selle kohta õppijale tagasisidet. Hindamine on läbipaistev ja objektiivne ning toetab õpiväljundite saavutamist. Kui koolitus lõpeb tõendiga, siis annab koolitaja igale õppijale arengut toetavat tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Hindamine ja tagasiside andmine toimub kas õppeprotsessi käigus või lõpus.

Asutuse õppekavas on lõpetamise tingimused ja väljastatavad dokumendid kirjeldatud ning need vastavad Täienduskoolituse standardile.

Tunnistuse väljastamiseks peab õppija osalema vähemalt 75% koolituse õppetundidest. Õppija peab sooritama kõik vajalikud testid ja ülesanded, mis on õppekavas välja toodud.

Õpiväljundid loetakse saavutatuks, kui järgmised kohustuslikud ülesanded on tehtud: õppija on osalenud vähemalt 75% õppetundidest; õppija on sooritanud kõik vajalikud ülesanded ja testid (kutseline eneseanalüüs ja eneserefleksioon, situatsioonülesannete lahendamine, rollimängu analüüs,

toiduhügieeni test, esmaabi koolituse läbimine täies mahus); õppija on läbinud praktika, esitanud ja kaitsnud eneseanalüüsi vormi praktilise töökogemuse kohta ja saanud selle kohta positiivse hinnangu.

Tõend koolitusel osalemise ning läbitud teemade kohta väljastatakse õppijale juhul, kui ta on osalenud vähem kui 75% õppetundidest ja/või kui õppija ei ole saavutanud õppekava lõpetamiseks nõutud õpiväljundeid. Tõend väljastatakse vastavalt tundide arvule, milles õppija osales.

Eneseanalüüsile tuginedes selgub, et koolitaja annab õppijatele teada (esitab hindamiskriteeriumid), mida konkreetse ülesande puhul hindab ning mille põhjal kujuneb positiivne hinne. Mõned hinded antakse õppeprotsessi käigus ning osad alles õppeprotsessi lõpus (nt praktika ettevõttes, eneseanalüüs). Hindamismeetodid valitakse nii, et on võimalik selgelt hinnata õpiväljundite omandamist. Koolitusjuht teeb kindlaks, et koolitaja kasutab hindamismeetodeid, mis põhinevad kutsestandardi ja kutseeksami nõuetel.

6. Õppijatelt kogutakse tagasisidet õppimisele ja õpetamisele ning tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.

Suunised: Õppijaid innustatakse andma koolitajale tagasisidet õppimise ja õpetamise protsessi kohta. Tagasisidet kogutakse süsteemselt. Tagasiside küsimused kajastavad koolituse erinevaid aspekte, näiteks õppijate rahulolu õppesisu, meetodite, hindamise, õppe mahu ja koolitajaga. Tagasiside tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.

Õppijatelt kogutakse tagasisidet õppimisele ja õpetamisele ning saadud tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessis vajalike muudatuste tegemisel. Valdavalt tegeleb tagasiside küsimustike analüüsimisega asutuse koolitusjuht.

Koolitusel osalejad täidavad kursuse algul uue koolitusel osaleja küsimustiku ning hiljem koolituse lõppedes kaks erinevat küsimustikku - koolituse tagasiside küsimustiku ning praktikakoha tagasiside küsimustiku. Tagasiside küsitluste põhjal ilmneb, kas ja milliseid puudusi õppekavas ja õppeprotsessis esineb. Lisaks koguvad koolitajad õppijatelt tagasiside oma mooduli raames (asutus on lisanud näidised tagasiside ankeetidest).

Asutus toob eneseanalüüsis välja, et nende jaoks on oluline välja selgitada õppijate rahulolu, et vajadusel viia sisse õppekava parendused ning tagada seeläbi koolituse parem kvaliteet.

Valdavalt on õppijate tagasiside olnud positiivne ning välja on toodud, et koolitusel jagatakse palju praktilist informatsiooni, koolitaja selgitused ning õppematerjalid on arusaadavad. Samas on toodud välja ka murekoht, et puudub erialase eesti keele moodul, mida on kutseeksami sooritamiseks vaja, sest eksam on eestikeelne. Eelnevale tuginedes planeerib asutus õppekavasse lisada erialase eesti keele mooduli.

Juhul kui õppijate tagasisidest ilmneb, et koolitajaga ei olda rahul, siis otsib asutus võimalusi olukorra lahendamiseks ning arutleb olukorda koos koolitajaga. Kui eelneva tegutsemisviisi abil ei ole võimalik leida sobivat lahendust, siis otsitakse uus koolitaja.

Asutus on eneseanalüüsi täitmise järel täiendanud tagasiside küsimustikku õppijatele ning lisanud küsimused hindamise ja õppemahu kohta.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Õppijad on kaasatud õppeprotsessi kujundamisesse. Koolituse algul on kaardistatud, milliste ootuste ja eelnevate teadmistega on õppijad koolitusele tulnud ning nende ootustega arvestatakse. Õppeprotsessi algul toimub infotund, mille käigus on õppijatega läbi arutatud, mis on õppekava eesmärk, õpiväljundid, kuidas toimub õppimine ja hindamine ning kuidas antakse tagasisidet.

Koolitajad lähtuvad koolituse läbiviimisel õppekavast ja toetavad õppijat õppeprotsessis. Koolitajad kasutavad õppekava eesmärkide saavutamiseks paindlikke ja vaheldusrikkaid lähenemisviise, mis arvestavad õppijate eripärasid ning toetavad õppijate õppimist ja õpioskuste arengut. Õppemeetodid on asjakohased ning nende valikul on arvestatud koolituse eesmärgi, õpiväljundite ja sihtrühmaga, lisaks toetavad need õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Õppekavas on välja toodud, millised on lõpetamise tingimused. Lõpetamise tingimused on asjakohased ning lõpetamise dokumentide väljastamisel lähtutakse seaduse nõuetest.

Õppijatelt kogutakse süsteemselt tagasisidet ning vajadusel viiakse õppekavas ja/või õppeprotsessis sisse muudatused. Tagasisidest selgub, et õppijad on rahul koolitusel omandatud õpiväljundite ning korraldusega.

Komisjon tõdeb eelnevale toetudes, et õppimise ja õpetamise hindamisvaldkonnale esitatavad nõuded on täidetud.

III KOOLITAJAD

7. Koolitajatel on koolituste läbiviimiseks vajalik erialane kvalifikatsioon, õpi- ja/või töökogemus ja täiskasvanute koolitaja pädevus. Info koolitajate kompetentside kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel. Koolitaja arendab regulaarselt oma erialaseid ja täiskasvanute koolitaja pädevusi.

Suunised: Info kõigi koolitajate kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- ja/või töökogemuse kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel ([TäKS § 11 lõige 2](#)). Veebilehel on koolitajate kompetentside kirjelduses lisaks erialasele kvalifikatsioonile ja varasemale töökogemusele märgitud asjakohane erialane ja täiskasvanute koolitamise alane enesetäiendamine. Koolitusasutus on määratlenud nõuded koolitajatele (sh praktikajuhendajatele) ning neid rakendatakse koolitajate (sh praktikajuhendajate valikul). Asutusel on olemas praktika läbiviimise põhimõtted. Koolitaja analüüsib oma tegevust, võttes mh arvesse õppijate tagasisidet, ning hoiab end kursis uuemate suundadega nii eriala- kui täiskasvanukoolituse valdkonnas.

Täiskasvanute koolituse seaduse § 11 lõikest 2 tulenevalt peab olema leitav täiendkoolituse veebilehel info koolitajate kvalifikatsiooni, õpi-ja töökogemuse kohta. Hinnatava õppeasutuse veebilehel on leitav nõuetekohane kirjeldus koolitajate erialase ettevalmistuse kohta, milles tuuakse välja koolitaja hariduskäik koos ametialase kvalifikatsiooni ning töökogemusega. Koolitajate täiskasvanute koolitamise alane pädevus jääb õppekavaga tutvudes siiski ebaselgeks.

Eneseanalüüsis toob koolitusasutus välja, et koolitaja värbamise nõue on, et koolitajal oleksid kaasaegsed teadmised ja kogemused tänapäevases kontekstis (viimased trendid, uuendused ja seadused konkreetses valdkonnas). Oluliseks peetakse täiskasvanute õpetamise kogemust, kuid see ei ole asutuse hinnangul koolitaja valikul esmatähtis. Tähtsamaks on eneseanalüüsis kirjeldatu kohaselt koolitaja isiksuseomadused ja eelpool nimetatud nõuded. Kõikidel lepingulistel koolitajatel on üks kord aastas võimalik saada täiendkoolitust koolitusasutuse kulul.

Uuele koolitajale määratakse katseaeg ning mentor. Mentorina määratakse koolitusasutuse koolitusjuht või juhatuse liige, sest neil kõikidel on omandatud pedagoogiline haridus ja/või läbitud täiskasvanute koolitaja koolitus.

Koolitusasutusel on püsivad praktikakohad, kes soovivad praktikante. Praktikajuhendajad on enamjaolt pikaaegse kogemusega töötajad (nt lasteaias). Õppija tagasisidet küsitakse ka praktikaettevõtte osas (juhendaja, tööülesanded), et olla kindel praktika läbiviimise korrektsuses. Lisaks on praktika lepingus mainitud praktikakorralduse põhimõtteid.

Koolitajatega toimub juhtkonnal arenguestlus, mille käigus räägitakse õppijate tagasiside põhjal nii positiivsest kui ka vajadusel negatiivsest poolest. Arutelu käigus lepitakse kokku võimalikud arendamist vajavad aspektid.

Õppekavas on kirjeldatud, et esmaabi koolitaja on registreeritud tervishoiutöötajate riiklikus registris ja on läbinud esmaabiõpetaja koolituse. Eneseanalüüsist ja vestlusest selgus, et esmaabi koolitamiseks tehakse koostööd Punase Ristiga, kes tagab pädeva koolitaja. Komisjon on aruande koostamise tekstis toonud puudusena välja esmaabi koolitaja nime ja kirjelduse puuduse ning lisanud soovitusel täpsemaks sõnastuseks.

Parendusvaldkonnad ja soovitused:

- 1) Komisjon tuvastas õppekavast küll esmaabi koolitajat puudutava info "esmaabi koolitaja on registreeritud tervishoiutöötajate riiklikus registris ja on läbinud esmaabiõpetaja koolituse", kuid puudub esmaabi koolitaja kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- või töökogemuse kirjeldus. Komisjon soovitab õppekavas märkida, et esmaabi koolitaja on Punase Risti töötaja, kellel on õigus koolitust läbi viia.
- 2) Komisjon ei tuvastanud õppekavast ega asutuse kodulehelt informatsiooni koolitajate täiskasvanute koolitamise pädevuse kohta ning soovitab nimetatud informatsiooni lisada. Täpne kirjeldus koolitajate erialaste ja pedagoogiliste, sh täiskasvanute koolitamise pädevuste kohta lisab usaldusväärset.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE KOOLITAJAD

Hinnatava õppeasutuse veebilehel on leitav nõuetekohane kirjeldus koolitajate erialase ettevalmistuse kohta, milles tuuakse välja koolitaja hariduskäik koos ametialase kvalifikatsiooni ning töökogemusega. Koolitajate täiskasvanute koolitamise pädevus jääb õppekavaga tutvudes siiski ebaselgeks ning veebivestluse käigus selgus, et osadel koolitajatel täiskasvanute koolitamise pädevus puudub.

Koolitajad tegelevad enesearendamisega ning asutus pakub selleks vajalikku tuge - kõikidel koolitajatel on üks kord aastas võimalik saada täiendkoolitust koolitusasutuse kulul.

Kuna hindamise käigus leidis kinnitust, et osadel koolitajatel puudub täiskasvanute koolitamise pädevus ja esmaabi koolitaja info on puudulikult õppekavas märgitud, siis hindab komisjon koolitajate hindamisvaldkonna põhiosas täidetuks.

IV RESSURSID

8. Füüsiline ja/või digiõppe keskkond on asjakohane ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Füüsiline keskkond vastab tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele ja on õppijatele ohutu. Koolituse kirjelduse juures on olemas info ruumide ligipääsetavuse osas. Veebikeskkonnas läbiviidava õppe puhul arvestatakse õppija vajadustega. Õppija toetamiseks õpiväljundite saavutamisel on kavandatud aja- ja asjakohased digitehnoloogilised lahendused, sh vajadusel e-õppe keskkond. Koolituse kirjelduses on nimetatud, milliseid tehnoloogilisi vahendeid õppijal on vaja, et veebiõppes osaleda.

Eneseanalüüsist selgub, et MTÜ TetKool omab koolitusklasse aadressil Sõle 3, Tallinn (kolm klassiruumi erinevatele grupi suurustele, 8-20 inimest). Õppeklassid on varustatud tänapäevaste koolitusvahenditega, sh dataprojektor, statsionaarne arvuti, sülearvuti, tahvel, TV ekraanid, printer ja skanner, kirjutusvahendid jm. Kool asub linnakeskuse lähedal, kuhu pääseb lihtsalt ühistranspordiga, maja kõrval on ka õppijate jaoks parkimine tasuta.

Õppeasutusel on olemas kaasaegselt varustatud õppekööök toidu valmistamiseks. Kõik õppematerjalid tagatakse õppijatele õppeasutuse poolt. Klassiruumid asuvad esimesel korrusel. Küttesüsteem ja korralik valgustus on olemas. Lisaks kasutatakse vajadusel teiste koostööpartnerite koolitusruume. Kõik kasutatavad koolitusruumid vastavad tervisekaitse ja tehniliste nõuetele.

Veebiõppe korral on kasutusel Zoomi keskkond, mille kasutamise kohta saadab koolitusjuht vajadusel kõikidele osalejatele kasutusjuhendi. Eneseanalüüsist selgub, et Zoomi loengud salvestatakse, et puudumise korral saaksid õppijad seda järelvaadata. Enamjaolt toimuvad õppepäevad Zoomi keskkonna vahendusel juhul, kui tegemist on teoreetiliste loengutega.

Erivajadusega inimestel ei ole võimalik antud koolitusel osaleda, kuid koolitusasutuse hinnangul ei ole nemad ka koolituse sihtgruppi kuuluvad.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE RESSURSID

Füüsiline keskkond vastab tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele ning on õppijatele ohutu. Õppeklassid on varustatud tänapäevaste koolitusvahenditega, mis toetavad õppeprotsessi läbiviimist.

Veebikeskkonnas läbiviidava õppe puhul arvestatakse õppija vajadustega. Õppija toetamiseks õpiväljundite saavutamisel on kavandatud aja-ja asjakohased digitehnoloogilised lahendused, sh

vajadusel e-õppe keskkond (Zoom). Vajadusel saadab koolitusjuht õppijatele Zoomi keskkonna kasutusjuhendi.

Komisjon tõdeb eelnevale tuginedes, et ressursside hindamisvaldkonnale esitatavad nõuded on täidetud.